herpy

SKILDPADDER

Bell's Hinge-back Tortoise

Kinixys belliana

Kinixys belliana er en mellemstor afrikansk landskildpadde med et aflangt skjold og et bevægeligt hængsel bagtil, som kan lukke skjoldet over bagben og hale. Skjoldet er 15-22 cm langt. Arten lever i savanne med tydelig regntid og tørtid, kræver stabil varme og en vis fugtighed og stresser let. Nyindførte dyr bærer ofte mange parasitter.

Familie: Testudinidae Tidligere navn: *Cinixys belliana; Kinixys schoensis* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-22 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**30-50 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Savanne**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**160 × 80 × 40 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**28-32 °C**
Hotspot	**32-35 °C**
Temperatur, nat	**22-24 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter, frugt, planter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-6 æg**
Kuld pr. år	**1-2**
Inkubation	**105-200 dage** ved 28-31 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke vurderet (NE)**

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning om handel med vilde dyr (som alle landskildpadder, Testudinidae spp.). Køb og salg kræver derfor dokumentation for lovlig oprindelse, og indførsel fra lande uden for EU kræver CITES- og EU-papirer. Arten står ikke på de danske lister over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015 og nr. 686 af 31.5.2023).

Om arten

Kinixys belliana er en mellemstor, let aflang landskildpadde med et svagt hvælvet, glat afrundet rygskjold (carapax). Skjoldet er lysebrunt til gulligt med et mørkt, stråleformet mønster på hver plade, som kan blive utydeligt med alderen. Det kendetegnende ved slægten er hængslet over bagdelen: Hos voksne dyr sidder et bredt bånd af bøjeligt bindevæv mellem fjerde og femte sideplade, så den bageste del af skjoldet kan lukkes ned over bagben og hale. Hos unger er hængslet endnu ikke udviklet. De fleste dyr har fem kløer på forfødderne. Hannen har et indadbuet bugskjold.

Alle mål i teksten er skjoldlængden. Voksne dyr er 15-22 cm.

Arten blev beskrevet af John Edward Gray i 1831 og er opkaldt efter den engelske zoolog Thomas Bell. Den blev tidligere opfattet som en vidt udbredt art med flere underarter. I dag regnes *Kinixys spekii*, *Kinixys lobatsiana*, *Kinixys natalensis*, *Kinixys zombensis* og *Kinixys nogueyi* som egne arter, og *K. belliana* er begrænset til Central- og Østafrika. Meget af den ældre pasningsviden gælder den bredere gruppe.

Udbredelse og levested

Kinixys belliana findes i Central- og Østafrika: Angola, Den Demokratiske Republik Congo, Den Centralafrikanske Republik, Burundi, Rwanda, Uganda, Kenya, det nordlige Tanzania, Malawi, Sydsudan, Sudan, Etiopien, Eritrea og Somalia. Typelokaliteten er ukendt.

Ældre angivelser fra Vestafrika og det sydlige Afrika hører i dag til andre arter. Arten er presset af indsamling til handel og føde, af en voksende befolkning og af ildebrande, som mennesker sætter.

> **Oprindelig udbredelse:** Angola, Burundi, Den Centralafrikanske Republik, Congo-Kinshasa, Eritrea, Etiopien, Kenya, Rwanda, Somalia, Sydsudan, Sudan, Uganda, Tanzania og Malawi.

LEVESTED

Arten lever i tropisk og subtropisk savanne: sletter og græsland med spredte træer og udtalt regntid og tørtid, men ikke i ørken, halvørken eller egentlig skov. Dyr med højt skjold lever typisk i åben savanne, mens dyr med fladere skjold findes i klippeterræn. Somrene er varme med regn, og vintrene er milde og tørre.

Dyrene er aktive før og under regn og inaktive, når det er tørt. I den tørreste del af året går de i sommerdvale, men ikke i vinterhvile. Parring og æglægning falder i regntiden. Arten er altæder og æder insekter, tusindben, snegle, døde frøer og haletudser, urter, rødder, frugt og svampe.

Læs mere: Opdræt af haletudser Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt sikker viden om pasningen af *Kinixys belliana*, fordi meget af den ældre viden stammer fra tiden, hvor flere arter blev regnet som én. Pasningen bygger på savanneklimaet og på slægten som helhed; tal, der er lånt eller skønnet, står ved de enkelte afsnit.

Skildpadder af slægten *Kinixys* stresser let og har strenge krav til temperatur, lysniveau og fugtighed. De er desuden svære at håndtere og behandle. Det er derfor ikke en art for begyndere, og vildfangne dyr kræver en plan for parasitbehandling fra første dag.

Terrariet skal give gulvareal: 8 gange skjoldlængden i længden og 4 gange i bredden, altså 160 × 80 cm til et dyr på 20 cm, og mindst 40 cm højt. Brug et lukket terrarium, så fugtigheden kan holdes. Bunden er 10-15 cm fugtig blanding af tørv, barkmulch og jord, hvor dyret kan grave sig ned og ligge skjult. Indret med flere skjul i begge ender, løv og planter, et fugtigt skjul med mos og en stor, lav skål til drikke og badning. Sæt en uigennemsigtig kant foran glasset. I Danmark kan dyret kun komme udendørs på de varmeste sommerdage.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

TEMPERATUR

Dyret skal holdes varmt, over 29 °C det meste af tiden. Dagtemperaturen er 28-32 °C, og solpladsen er 32-35 °C, målt på underlaget. Nattemperaturen er ikke dokumenteret for arten; 22-24 °C passer til et tropisk klima. Solpladsens temperatur er lånt fra beslægtede landskildpadder. Brug en strålevarmeplade eller halogenlamper med termostat og en køligere ende, hvor dyret kan trække hen.

Arten går ikke i vinterhvile. Tørtiden i naturen er en sommerdvale, og den skal ikke efterlignes i terrariet.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Som savanneart er *K. belliana* mindre fugtkrævende end skovarterne *Kinixys homeana* og *Kinixys erosa*, men den holder af fugt og skal sprøjtes jævnligt. Luftfugtigheden er ikke dokumenteret; 60-80 % med et fugtigt skjul er et skøn. Giv et lunkent bad mindst to gange om ugen og en stor skål med rent vand til drikke og badning. Skift vandet dagligt, for der kommer let alger.

Unger tørrer hurtigt ud og kræver højere fugtighed end voksne. Hævede, lukkede øjne og sløvhed er tegn på udtørring og skal føre til mere fugt og et bad.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

K. belliana er dagaktiv, men mest fremme tidligt og sent på dagen, når lyset er svagt. Sollys er det bedste, men i Danmark er UVB-lys nødvendigt: UV-indeks 2,0-3,0 på solpladsen (Ferguson-zone 2). Zonen er et skøn, ikke målt for arten. Arten stresser i skarpt lys, så planter og skjul, hvor dyret kan trække sig ud af lyset, er vigtige. Lyset følger årstiden med omkring 12 timer om dagen. Glas og plexiglas stopper UVB.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

K. belliana er altæder, og unger er næsten udelukkende kødædere. Kosten er omkring halvt plantemateriale og halvt animalsk føde: urter som mælkebøtte, vejbred og kløver, grønt som salat, squash og gulerødder, bløde frugter som melon, banan og tomat samt svampe. Animalsk føde er snegle, regnorme, fårekyllinger, kakerlakker og melorme og af og til lidt æg eller små stykker kogt fisk.

Røde og orange frugter tages særlig gerne, og de kan bruges til at få syge dyr til at æde. Fodr på en flad skål eller sten. Drys et kalk- og vitamintilskud over foderet, og lad en sepiaskal ligge fremme.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er sky og trækker sig ind i skjoldet eller graver sig ned, når den bliver forstyrret. Den er mest aktiv tidligt om morgenen og sent på dagen. Hængslet og den smalle åbning mellem ryg- og bugskjold gør dyret svært at håndtere og undersøge. Løft det nedefra med to hænder, og håndtér det så lidt som muligt.

Dyrene kan holdes enkeltvis eller i en lille gruppe med god plads og mange skjul. For den tredje og fjerde skildpadde lægges mindst 10 % til bundarealet. Bland ikke arten med andre skildpadder, fordi parasitterne smitter.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen har et indadbuet bugskjold, og hunnen har et fladt. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten, og kønnet er svært at se hos unge dyr. Levetiden er heller ikke dokumenteret; tallet i boksen er et skøn ud fra andre mellemstore landskildpadder.

PARRING

Parringen falder i regntiden; i den sydlige del af slægtens tidligere udbredelse er det fra november til februar. Hannen forfølger hunnen og bestiger hende. Giv hunnen mange skjul og mulighed for at komme væk fra hannen, og skil dyrene, hvis hunnen får skader. Yderligere detaljer om parringen er ikke dokumenteret for arten.

ÆGLÆGNING OG KULD

Æggene lægges i regntiden. Angivelserne svinger fra 1-3 til 2-6 æg pr. kuld, og to kuld om året er muligt; tallene stammer fra tiden, hvor flere arter blev regnet som én. Giv hunnen en kasse med dyb, løs og fugtig jord, hvor hun kan grave rede.

INKUBATION

Rugetid og temperatur er ikke dokumenteret for arten. Tallene 28-31 °C og 105-200 dage i boksen er lånt fra *Chelonoidis carbonarius* og er kun et udgangspunkt. Æggene klækker under fugtige forhold i naturen. Læg dem i en rugemaskine med fugtig vermiculit, og vend dem ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er næsten udelukkende kødædende og har intet hængsel. De tørrer hurtigt ud og kræver høj luftfugtighed, et fugtigt skjul, varme og UVB. Giv små snegle, regnorme og insekter dagligt sammen med lidt grønt. Yderligere opdrætsdata er ikke dokumenteret for arten.

Sundhed og typiske fejl

Nyindførte dyr er ofte i dårlig stand. Slægten *Kinixys* stresser let og har strenge krav til temperatur, lys og fugtighed. De hyppigste problemer er afmagring og store mængder tarmparasitter, både orme og encellede organismer. Tegn er løs afføring med slim og undertiden blod, ufordøjet føde, manglende appetit, vægttab, udtørring og sløvhed. Ubehandlet kan det udvikle sig til tarmbetændelse og blodforgiftning.

- Første skridt er at få væskebalancen på plads med lange bade i lunkent, lavt vand. Afføringsprøver undersøges, og dyrlægen behandler efter fundet.
- Nogle af parasitterne kan smitte andre krybdyr og mennesker, så hygiejne og desinfektion er nødvendige. Følg nye dyr tæt i mindst 12 måneder med vægt, væskebalance og afføring.
- Udtørring: især hos unger.
- Luftvejsinfektion: løbende næse og hvæsende vejrtrækning ved kulde og for tør luft.

Kontakt en dyrlæge med krybdyrerfaring, hvis dyret ikke æder, taber sig eller har løs afføring. Et nyt dyr skal i karantæne, før det kommer sammen med andre skildpadder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.